

**LAPORAN
PROJEK PENYELIDIKAN FRGS**

**KAJIAN PENENTU TREN PENGURUSAN SISTEM TAGAL
DI DAERAH RANAU
(KOD PROJEK: FRG0235-SSK-1/2010)**

MARCH 2013

**PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH**

DISEDIAKAN OLEH:

**DR. KADIR BIN JAAFAR
HARIFAH MOHD NOOR
JURRY FOO@JURRY BT F MICHAEL**

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

ABSTRAK

Kajian bertajuk *Kajian Penentu Tren Pengurusan Sistem Tagal Di Daerah Ranau, Sabah*. Matlamat kajian ini ialah mengkaji penentu tren pengurusan sistem Tagal di daerah Ranau, Sabah. Bagi mencapai matlamat tersebut, tiga objektif telah dibentuk, iaitu (i) mengenalpasti tren pengurusan sistem Tagal yang dijalankan di kawasan kajian, (ii) mengenal pasti persekitaran fizikal kawasan kajian dan persekitaran sosial kawasan kajian, dan (iii) menganalisis faktor yang mempengaruhi pengurusan sistem Tagal di kawasan kajian. Kawasan kajian adalah meliputi Kg. Luanti Baru, Kg. Pinawantai dan Kg. Kinarasan. Ranau dipilih sebagai kawasan kajian kerana pencapaiannya dalam pelaksanaan sistem tersebut. Kaedah yang telah digunakan dalam kajian ini adalah pemerhatian, temubual, pemerhatian ikut serta dan kajian pustaka. Manakala data yang diperolehi dianalisis menggunakan Principal Component Analisis (PCA) dan analisis SWOT. Hasil kajian menunjukkan bahawa, terdapat empat faktor utama yang mempengaruhi tren pengurusan sistem Tagal di kawasan kajian, iaitu sosio-ekonomi, kesejahteraan, komitmen dan konservasi. Manakala sembilan cadangan telah dikemukakan untuk penambahbaikan pelaksanaan sistem tersebut yang diharapkan dapat memberikan manfaat kepada semua pihak.

ABSTRACT

A Study of determinants that affect trends of Tagal system management in Ranau Sabah has been conducted. The goal of this study is to investigate determinants of trends to the Tagal in Ranau, Sabah. To achieve that goal, three objectives have been established, namely (i) identify the tagal system management conducted in the study area, (ii) identify the physical environment and the social environment of the study area, as well as (iii) analyze the factors that affect the system tagal management in the study area. The study area covers the Kg. Luanti Baru, Kg. Pinawantai and Kg. Kinarasan. Ranau has been choosed for this study because of its achievements in the implementation of the system. Observation, interviews, oarticipating ibservation and libraries research were applied as research method. While the data analyzed using Principal Component Analysis (PCA) and SWOT analysis. The results showed that there are four major factors that influence trends of tagal system management in the study area, the socio-economic, well-being, commitment and conservation. Nine recommendations were suggested to improve the implementation of the system that is expected to bring benefits to all parties.

